

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 609/2017-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. októbra 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcu Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti SMER spol. s r. o., Ľubinská 18, Bratislava, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Mandzák a spol., s. r. o., Zámocká 5, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Michal Mandzák, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 301/2015, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti SMER spol. s r. o. odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. júna 2017 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti SMER spol. s r. o., Ľubinská 18, Bratislava (ďalej

len „sťažovateľ“), zastúpenej Advokátskou kanceláriou Mandzák a spol., s. r. o., Zámocká 5, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Michal Mandzák, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 301/2015 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti, ako i z vyžiadaného spisu sp. zn. 4 Co 301/2015 ústavný súd zistil, že sťažovateľ v procesnom postavení žalobcu je účastníkom napadnutého konania, v ktorom krajský súd na základe odvolania sťažovateľa preskúmava rozsudok Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 24 C 24/2013 z 3. marca 2015, ktorým súd prvého stupňa zamietol žalobu a nepriznal žalovanému náhradu trov konania. Žalobou si žalobca uplatnil nárok na náhradu majetkovej ujmy v sume 15 351,55 € a náhradu nemajetkovej ujmy v sume 20 000 € z titulu náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uvádza:

„Okresný súd Bratislava I rozhodol vo veci samej rozsudkom, č. k.: 24 C/24/2013-65, zo dňa 03. 03. 2015. Sťažovateľ ako navrhovateľ podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie zo dňa 23. 04. 2015 proti rozsudku súdu prvej inštancie, č. k. 24 C/24/2013-65, zo dňa 03. 03. 2015, doručené súdu prvej inštancie dňa 24. 04. 2015.

Krajský súd v Bratislave neuskutočnil v odvolacom konaní vedenom pod spis. zn.: 4 Co/301/2015 žiadne relevantné úkony smerujúce k meritórnemu rozhodnutiu veci...

Ako vyplýva z vyššie uvedených skutočností, Krajský súd v Bratislave ako všeobecný súd nezabezpečil v danej právnej veci taký procesný postup, ktorý by odstránil stav právnej neistoty sťažovateľa, a v dôsledku tohto postupu všeobecného súdu stav právnej neistoty sťažovateľa naďalej trvá.

... možno mať jednoznačne za to, že prieťahy v predmetnom odvolacom konaní neboli spôsobené právnou a faktickou zložitou veci. Taktiež zo správania účastníka nemožno vyvodit' záver, že svojím konaním spôsobil prieťahy v súdnom konaní. Máme za to, že prieťahy v súdnom konaní boli spôsobené postupom všeobecného súdu, nakoľko od podania

odvolania sťažovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I dňa 24. 04. 2015, nevykonal Krajský súd v Bratislave žiadny právne relevantný úkon, ktorý by smeroval k meritórnemu prejednaniu a rozhodnutiu veci v odvolacom konaní.

Sťažovateľ v súlade s ustanovením čl. 127 ods. 2 Ústavy SR žiada o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Podľa ustanovenia § 56 ods. 4 zákona č. 38/1993 Z. z. uvádza, že finančné zadosťučinenie žiada vo výške 10.000,- Eur a svoj návrh odôvodňuje tým, že toto finančné zadosťučinenie je protihodnotou utrpenej nemajetkovej ujmy spôsobenej zbytočnými prietahmi v odvolacom konaní vedenom pod spis. zn.: 4 Co/301/2015...

Štát nesie zodpovednosť za riadne a včasné konanie svojich orgánov, preto je povinný zabezpečiť konanie o náhrade škody spôsobenej pri výkone verejnej moci bez zbytočných prietahov a prejednať vec v primeranej lehote. Nakoľko konanie odporcu predstavuje zásah do práv sťažovateľa, konanie o náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci by mal súd prejednávať bez zbytočných prietahov s cieľom minimalizovať rozsah škody a zabezpečiť reparáciu vzniknutej ujmy. “

Sťažovateľ na základe citovanej sťažnostnej argumentácie žiada, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie o nej rozhodol nálezom, v ktorom vysloví, že postupom krajského súdu v napadnutom konaní bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikáže krajskému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietahov, prizná mu finančné zadosťučinenie v sume 10 000 €, ako aj úhradu trov právneho zastupovania v konaní pred ústavným súdom.

Pred predbežným prerokovaním veci sa po predchádzajúcej výzve ústavného súdu k sťažnosti vyjadril predseda krajského súdu v prípise sp. zn. 1 SprV 349/2017 z 24. júla 2017, v ktorom sa okrem iného uvádza:

«Právna vec Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 24 C/24/2013 bola predložená tunajšiemu súdu dňa 24. 06. 2015 na rozhodnutie o podanom odvolaní spoločnosti SMER spol. s r. o. (ďalej len „sťažovateľka“) proti rozsudku č. k. 24 C 724/2013-65 zo dňa 03. 03. 2015. Predloženej právnej veci bola pridelená spisová značka 4 Co/301/2015. Podľa vyjadrenia JUDr. Valérie Kleinovej, predsedníčky senátu 4Co, v odvolacom súdnom

konaní bolo rozhodnuté uznesením č. k. 4 Co/301/2015-104 zo dňa 30. 06. 2017, a to tak, že rozsudok súdu prvej inštancie odvolací súd zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Základný súdny spis Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 24 C/24/2013 bol po vydaní rozhodnutia odvolacím súdom zaslaný späť súdu prvej inštancie.

Súčasne si dovoľím uviesť, že sťažovateľka nevyčerpala opravné prostriedky, resp. iné právne prostriedky, ktoré jej zákon na ochranu jej základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľka oprávnená podľa osobitných predpisov, nakoľko v právnej veci sp. zn. 4 Co/301/2015 tunajší súd neviduje sťažnosť na prieťahy v konaní adresovanú k rukám predsedu súdu.»

Ústavný súd porovnajúc informácie poskytnuté predsedom krajského súdu s obsahom predloženého spisového materiálu krajského súdu zistil, že opísaný postup zodpovedá vykonaným úkonom, a preto z neho pre potreby ďalšieho konania vychádzal.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých

prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd sa pri predbežnom prerokovaní sústredil na posúdenie, či nie je zjavne neopodstatnená. Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde totiž vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď napadnutým postupom alebo napadnutým rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd zároveň osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv neexistuje zásadnejšia odlišnosť (napr. I. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03), a preto možno ich namietané porušenie preskúmať spoločne.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou

sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí rozsah a predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011).

Z obsahu preskúmvanej sťažnosti (predovšetkým označenia odporcu) a jej petitu, v ktorom sťažovateľ požaduje vyslovenie porušenia označených ústavou garantovaných práv výlučne postupom odvolacieho súdu v konaní pod sp. zn. 4 Co 301/2015, možno vyvodiť, že napáda len odvolacie konanie. Vychádzajúc z uvedeného sa ústavný súd sústredil na preskúmanie postupu odvolacieho súdu z hľadiska aspektu jeho súladu so základným právom sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, resp. práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote.

V nadväznosti na sťažnostnú argumentáciu sťažovateľa ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej opakovane pripomína, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). V prípade, keď ústavný súd zistí, že namietaný postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, sťažnosť odmieta ako zjavne neopodstatnenú (napr. IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011).

Pri rozhodovaní o sťažnostiach, v ktorých sťažovatelia namietajú zbytočné prietahy v postupe odvolacieho súdu, ústavný súd zohľadňuje aj charakter odvolacieho konania, v ktorom je úlohou odvolacieho súdu preskúmanie postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa, pritom k fakultatívnemu nariadeniu pojednávania dochádza zriedkavo (v zákonom predvídaných okolnostiach), čo ešte samo osebe neznamena, že odvolací súd je vo veci úplne nečinný.

V konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci ústavný súd nepovažuje namietanú dĺžku napadnutého odvolacieho konania od predloženia veci odvolaciemu súdu (24. júna 2015, pozn.) do podania tejto sťažnosti (26. júna 2017, pozn.) za nesúladnú so základným právom sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to predovšetkým z toho dôvodu, že ide o takú dĺžku súdneho konania, ktorá by už sama osebe bola nezlučiteľná s obsahom práv, ktorých porušenie sťažovateľ namieta.

Pri posudzovaní ústavnej akceptovateľnosti namietanej dĺžky napadnutého odvolacieho konania bola pre rozhodovanie ústavného súdu významná aj skutočnosť, že krajský súd v zásade bezprostredne po podaní sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vydal uznesenie č. k. 4 Co 301/2015-105 z 30. júna 2017, ktorým o odvolaní rozhodol tak, že rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Stav právnej neistoty sťažovateľa vo vzťahu k výsledku napadnutého odvolacieho konania teda v čase predbežného prerokovania sťažnosti už netrval (bol odstránený). Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05, IV. ÚS 369/08).

Nad rámec uvedeného ústavný súd dodáva, že sťažovateľ mohol a mal na účel preskúmania namietaného postupu odvolacieho súdu využiť podanie sťažnosti podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov predsedovi krajského súdu, ktorá mohla prispieť k tomu, aby krajský súd o odvolaní sťažovateľa rozhodol v primeranom čase.

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa, keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. októbra 2017